



Cánh cửa thần kỳ:
**TÊN CÁC HÀNH
TINH BẮT NGUỒN
TỪ ĐÂU?**

Khéo tay :
**MÓN KHAI VỊ
NGỌT NGÀO NGÀY TẾT**

**ĐỀ THI TNTA TOÀN QUỐC
NĂM 2023 LỚP 2-3 & 4-5
TEST 3**

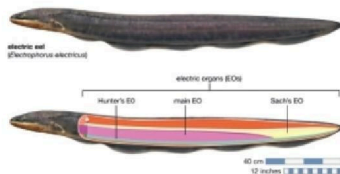
• MỜI CÁC BẠN ĐẶT MUA
KHOA HỌC KHÁM PHÁ TẠI BƯU ĐIỆN
THEO MÃ SỐ: **B33.5**
TỔNG ĐÀI HỖ TRỢ : 1800.585855.



- Bông hoa lớn nhất trên thế giới có tên là *Rafflesia arnoldii*. Loài hoa này có nguồn gốc từ các khu rừng nhiệt đới nguyên sinh ở Indonesia và Malaysia. Mỗi bông hoa có đường kính lên tới gần 1m và nặng khoảng 10kg.



- Cá chình điện trường thành có kích thước gần 2m, nặng khoảng 20 kg. Một con cá chình điện có thể tạo ra một dòng điện lên tới 600V.



Tòa soạn

Số 12, Hồ Xuân Hương, Hai Bà Trưng, Hà Nội
Số 3, Nguyễn Quý Đức, Thanh Xuân, Hà Nội
ĐT: (024) 39438390 - (024) 38226036
Số 5, Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội
ĐT: (024) 39713133 - (024) 39722082
- Fax: (024) 39766040
Email: baonhidong.twd@gmail.com
- toasoan@thieunien.vn

Tổng Biên tập:

Nguyễn Phan Khuê

Phó Tổng Biên tập:

Nguyễn Trần Châu

Phan Việt Hùng

Trần Thị Thu Hiền

Trần Thị Lan Phương

Đỗ Thị Thanh Bình

Tổng Thư ký Tòa soạn:

Phạm Định Thi

Tổ chức thực hiện:

Trần Thị Thu Hiền

Nguyễn Kim Oanh

Mỹ thuật:

Quang Nhật - Nguyễn Hằng

Chế bản: Mạnh Tường

Liên hệ Phát hành:

ĐT: (024) 38226002

Phạm Dũng (0915628562)

Minh Dương (0985667805)

Liên hệ Quảng cáo:

(024) 39713133 (máy lẻ 222)

Hồng Văn (0912265453)

Ban đại diện phía Nam:

Số 1, Cao Thắng, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh

ĐT: (028) 38307255 - Fax: (028) 38307254

(028) 38306884 - Fax: (028) 38392563

Ban đại diện miền Trung:

Số 50, Phan Châu Trinh, TP. Đà Nẵng

ĐT: (0236) 3863503 - Fax: (0236) 3863503

Số 80, Hùng Vương, TP. Đà Nẵng

ĐT: (0236) 3826201

Ban đại diện Nam Trung Bộ:

Số 91, Nguyễn Trãi, TP. Nha Trang, Khánh Hòa

ĐT: (0258) 3510246 - Fax: (0258) 3511166

Ban đại diện tại Huế:

Số 22B, Lê Lợi - ĐT và Fax: (0234) 3831012

Văn phòng Đại diện Phát hành tại Hải Phòng:

244 Lê Lợi, Hải Phòng - ĐT: (0225) 3847944.

Giấy phép xuất bản số 29/GP-BTTTT do Bộ TTTT

cấp ngày 20-1-2020

In và hoàn thiện tại

Công ty TNHH MTV In Táp chí Cộng Sản

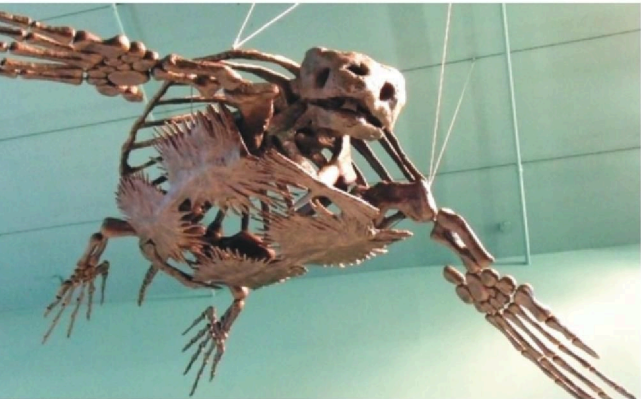
HTN-TNTP số cuối tháng 1

ra ngày 27-1-2023

Báo điện tử: thieunien.vn

Giá: 35.000 đồng

MỤC LỤC



4-5 TIN TỨC
PHÁT HIỆN HÓA THẠCH
LOÀI RỪA CỔ ĐẠI Ở TÂY BAN NHA

12-17 CÁNH CỬA THẦN KỲ
TÊN CÁC HÀNH TINH
BẮT NGUỒN TỪ ĐÂU?

50-51 XÁCH BA LÔ LÊN VÀ ĐI
LOÀI HOA MANG TÊN
TỜ DÀY

52-54 KHÉO TAY
MÓN KHAI VỊ NGỌT NGÀO
NGÀY TẾT

BÌA 3 TÌM ĐIỂM 9 KHÁC NHAU



18-23 BẠN CÓ BIẾT
CHÚA SƠN LÂM
VÀ NHỮNG BÍ MẬT

24-25 CÙNG BẠN KHÁM PHÁ
GẤU BẮC CỰC VÀ
NHỮNG TÀNG BĂNG TAN

26-29 ĐỀ THI TNTA 2023
TEST 3 KHỐI 2-3 VÀ 4-5

30-31 VUI HỌC TIẾNG ANH
RUN AND RUN QUICKLY!

32-33 CÙNG CHƠI
ĐÂY LÀ PHIM GÌ?

34-35 Ô CHỮ TIẾNG ANH
TET HOLIDAY

36-39 IQ VÔ CỰC
"HACK NÃO"
ĐỂ RINH QUÀ TO!

40-47 TRUYỆN TRANH
BA ĐIỀU ƯỚC

48-49 GÓC CHIA SẺ
5 KỸ NĂNG GIÚP
CHA MẸ LẮNG NGHE
TRẺ TỐT HƠN



TIN

TỨC

PHÁT HIỆN HÓA THẠCH

LOÀI RÙA CỔ ĐẠI Ở TÂY BAN NHA

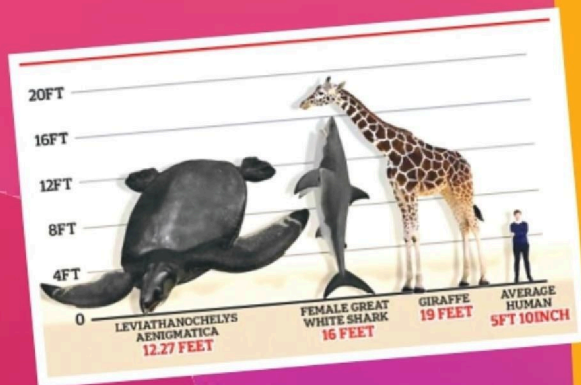
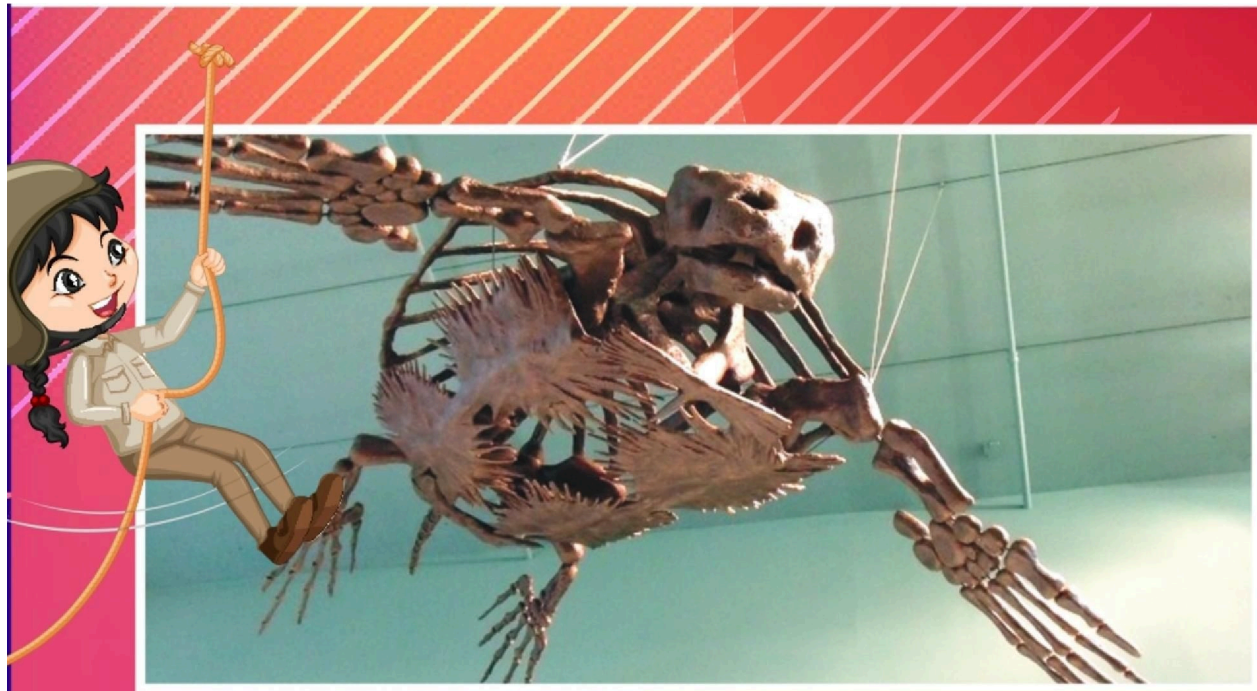


Loài rùa cổ đại mới phát hiện ở Tây Ban Nha có tên khoa học là *Leviathanochelys aenigmatica* (*L. aenigmatica*) có chiều dài cơ thể 3,74 m. Các nhà khoa học cho rằng, loài này có thể là một trong những loài rùa biển lớn nhất từng sống trên Trái Đất.

Hóa thạch *L. aenigmatica* được phát hiện ở Cal Torrades, phía Đông Bắc Tây Ban Nha. Hóa thạch này bao gồm xương chậu và một phần mai trên gần như hoàn chỉnh. Các nhà khoa học cho rằng loài rùa cổ đại đã từng tồn tại cách đây khoảng từ 72,1 triệu đến 83,6 triệu năm.

Mẫu vật chứa phần xương đặc trưng nhô ra ở mặt trước xương chậu. Đặc điểm này rất khác các loài rùa biển, chứng tỏ *L. aenigmatica* đại diện cho một nhóm rùa biển cổ đại. Nhóm nghiên cứu cho biết phần xương nhô ra có thể liên quan tới hệ hô hấp. Dựa trên kích thước xương chậu, các nhà nghiên cứu ước tính *L. aenigmatica* có thể đạt chiều dài cơ thể 3,74 m.





Theo các nhà nghiên cứu, việc tìm thấy mẫu vật rùa biển lớn nhất thế giới đã làm sáng tỏ sự đa dạng của rùa biển và xu hướng tiến hóa theo hướng “khổng lồ hóa” xảy ra trong các nhóm rùa biển ở khu vực châu Âu nói riêng và kỷ Phấn trắng nói chung.

(Theo www.iflscience.com)



CÁNH

CỬA

THẦN

KỶ

LINH MIÊU

RẤT ĐÁNG YÊU!

Khi nhắc đến linh miêu hay còn gọi là mèo rừng, bạn sẽ nghĩ ngay đó là loài động vật có những đặc trưng như hung dữ, nguy hiểm và có chòm lông trên tai ... Nhưng khi gặp chúng ở những bức ảnh vô cùng đáng yêu trong bài này, bạn sẽ thay đổi suy nghĩ trong “một nốt nhạc”.

LINH MIÊU CANADA (CANADIAN LYNX)

Linh miêu Canada sinh sống nhiều ở khu vực Bắc Mỹ - nơi có khí hậu lạnh như vùng Alaska (Mỹ) và Canada.

Một chú linh miêu Canada trưởng thành thường đạt:

- . Cân nặng: 8kg - 11kg
- . Chiều cao: 50cm - 70 cm
- . Chiều dài: 80cm -105 cm



Linh miêu Canada có đặc điểm tương tự các loài linh miêu khác như đuôi ngắn, bàn chân đặc biệt to, thường có một búi lông đen trên chỏm tai và khoanh bờm phía dưới cổ. Nếu có cuộc thi về chân to của các loài mèo thì linh miêu Canada sẽ đoạt ngôi “Vô địch thế giới”.

Phía dưới bàn chân của linh miêu Canada có đệm chân dày và có tính đàn hồi tốt giúp cho linh miêu di chuyển dễ dàng trên tuyết. Bạn hãy nhìn kỹ bức ảnh dưới đây, bạn phát hiện ra điều gì lạ không? Ồ, đó chính là đôi chân phía trước của linh miêu Canada sẽ ngắn hơn đôi chân sau đấy! Còn chiếc đuôi của linh miêu Canada khá to nhưng ngắn tũn như cục bông í, các bạn nhỉ!!!



Chúng là một loài mèo khá bí ẩn và sống đơn độc nên thường đi săn một mình. Một vài cá thể có thể hợp tác cùng nhau để cùng đi săn mồi.

“Mẹ Thiên Nhiên” đã ban tặng cho loài này đôi mắt sáng và có thể nhìn rõ mọi vật vào ban đêm, nên khi màn đêm buông xuống cũng là lúc “giờ hành động” của linh miêu.

Linh miêu Canada sở hữu bộ lông rất mượt và đẹp, nên chúng là mục tiêu để săn bắt lấy da. Linh miêu Canada thuộc vào hạng mục “Least Concern” (ít lo ngại), do chúng phân bố rộng rãi.

MÈO MANUL (MÈO PALLAS)

Nếu chỉ nhìn thoáng qua, không ít bạn sẽ quả quyết chú mèo này đích thị là mèo nhà.

Nhưng sự thật, đó là loài mèo rừng Manul hay còn gọi là mèo Pallas. Manul trưởng thành có kích thước tương đương với mèo nhà. Cơ thể của chúng dài từ 46cm đến 65cm, đuôi dài từ 21cm đến 31cm, nặng từ 2.5kg đến 4.5kg.

Chúng sinh sống tại các vùng đồng cỏ và thảo nguyên Trung Á như Tây Tạng và chúng sở hữu bộ lông dài mềm mượt. Với “áo khoác khùng” đó, trông mèo Manul trông khá “đô con”. Bộ lông của mèo Manul có màu nâu nhạt xen kẽ sọc sẫm trên cơ thể. Điểm nhấn của Manul chính là vệt lông nằm ở khu vực trán, hai bên má và đuôi để thích nghi vào môi trường núi đá.

Thức ăn của chúng là các loại chuột, đôi khi là một số loài chim. Do môi trường sống bị thu hẹp và nạn săn bắn quá mức, loài mèo Manul hiện đã được đưa vào danh sách động vật bị đe dọa.



LINH MIÊU TAI ĐEN (MÈO CARACAL)

Linh miêu tai đen hay còn gọi là linh miêu sa mạc là loài mèo rừng bản địa tại châu Phi, Trung Á, Tây Nam Á và Ấn Độ.

Tên Caracal có nguồn gốc từ một từ Thổ Nhĩ Kỳ "Karakulak" có nghĩa là "Tai đen". Vào thời cổ đại, loài mèo này được mai táng cùng Vua Pharaoh. Vì Caracal có khả năng nhảy cao lên tới 3 mét nên chúng được đưa vào huấn luyện để săn bắt chim ở Iran và Ấn Độ.

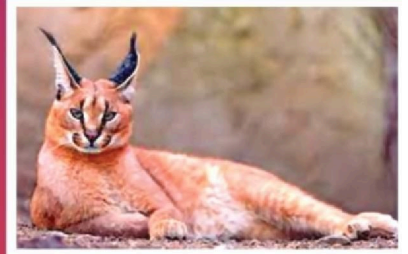


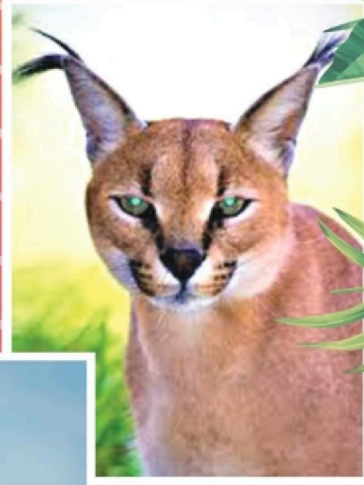
Caracal là những chú mèo sở hữu đôi chân dài và cái đuôi dài gần bằng 1/3 cơ thể. Con đực trưởng thành thường nặng từ 13kg đến 18kg, con cái nặng khoảng 11kg.

Đúng như tên gọi của chúng, điểm đặc trưng phân biệt nhất của linh miêu tai đen là chùm lông đen dài phía sau đôi tai, dài khoảng 4,4 cm.

Điều tạo nên vẻ ma mị, huyền bí của loài mèo này chính là đôi mắt có đường kẻ màu đen chạy từ mắt đến mũi. Với vẻ đẹp mang đậm chất "quý tộc" này, con người đã thuần hóa chúng và chúng trở thành những thú cưng của các gia đình.

Hiện nay, loài linh miêu tai đen đang rơi vào tình trạng bị đe dọa do nạn săn bắn và thu hẹp môi trường sống.





MÈO BÁO (LEOPARD CAT)

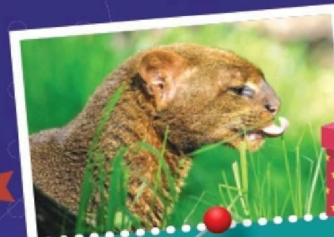
Loài mèo báo có kích cỡ tương tự như mèo thường, chỉ khác là chúng sống ở trong rừng. Chúng phân bố chủ yếu tại Đông Nam Á, Trung Quốc, Ấn Độ... Bộ lông của chúng giống hệt như những chú báo rừng. Chính vì bộ lông đặc biệt mà chúng trở thành những chú mèo đặc biệt và được săn đón nhiều nhất trên thế giới.

Phần đầu của mèo báo khá nhỏ, trái ngược hẳn với phần "body" rất tròn, bốn chân của chúng tương đối nhỏ nhưng phần bàn chân lại rất to – đặc điểm này giống hệt với giống mèo hoang tổ tiên của chúng. Đôi mắt của mèo báo thường có màu xanh ngọc bích và con ngươi màu đen.



Mèo báo thông minh, nhanh nhẹn vì thế mèo báo còn được ví von như một chú báo thu nhỏ. Ở nước ta, người ta còn gọi mèo báo là cáo khua (tiếng Mường).

Sở hữu bộ da với hoa văn đẹp mắt như báo đốm, mèo báo cũng là đối tượng bị loài người săn đuổi. Chính vì thế, hiện mèo báo đang được đưa vào diện cần bảo vệ.



MÈO CÂY CHÂU MỸ (JAGUARUNDI)

Mèo rừng châu Mỹ hay còn gọi là mèo cây châu Mỹ sống tại Trung Mỹ và Nam Mỹ. Chúng có họ hàng với báo và sư tử nhưng có kích thước nhỏ hơn nhiều. Một cá thể trưởng thành nặng khoảng từ 3,5kg đến 9,1kg. Chúng có chân ngắn, thân và đuôi dài, cùng một bộ lông xám đen.

Sở dĩ chúng có cái tên “mèo cây” là vì môi trường sống thích hợp nhất của chúng chính là trên các thân cây cao. Loài mèo cây châu Mỹ là dạng dễ tính trong khẩu phần ăn. Chúng “đánh chén” hầu như tất cả các sinh vật chúng bắt được. Thậm chí khi đói, lá cây cũng nằm trong “menu” của chúng.

Loài mèo này cũng đang được xếp vào diện cần được bảo vệ, khi số lượng của chúng liên tục sụt giảm trong nhiều năm.

Ngoài những loài linh miêu đã kể trên, bạn còn biết loài linh miêu nào nữa? Bạn hãy chia sẻ với KHKP bằng cách gửi bài, ảnh về Chuyên mục Cánh cửa thần kỳ, Báo Khoa học khám phá tập đặc biệt, số 5 Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội nhé!



CÁNH CỬA THẦN KỲ

TÊN CÁC HÀNH TINH

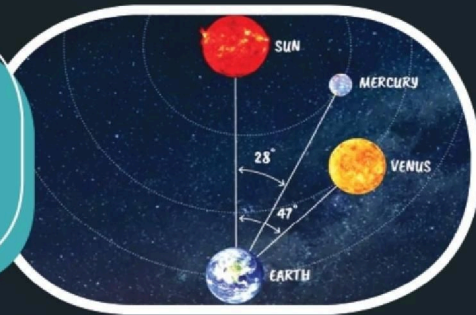
BẮT NGUỒN TỪ ĐÂU?

Tên chính thức của các hành tinh được “quản lý” bởi một tổ chức gọi là Hiệp hội Thiên văn Quốc tế (IAU). Hiệp hội này được thành lập năm 1919 và họ công nhận rằng: Tên trong vũ trụ đều bắt nguồn từ những truyền thống lâu đời. Ví dụ, hầu hết trong Hệ Mặt Trời đều có tên dựa trên các truyện thần thoại Hy Lạp và La Mã. Do đó, IAU đã đưa truyền thống này vào các nguyên tắc đặt tên trong Hệ Mặt Trời.

Bây giờ, chúng ta hãy thử xem tên của các hành tinh có ý nghĩa gì nhé!

SAO THỦY - MERCURY

Là vị Thần Thương mại và Du lịch trong thần thoại La Mã. Có lẽ hành tinh này có tên như vậy vì nó... di chuyển rất nhanh trên bầu trời.



SAO KIM - VENUS

Là nữ thần của tình yêu và vẻ đẹp, hẳn vì sao Kim sáng rất đẹp trên bầu trời – chỉ có Mặt Trời và Mặt Trăng là sáng hơn nó mà thôi.



TRÁI ĐẤT

Là hành tinh duy nhất mà tên tiếng Anh (Earth) không bắt nguồn từ thần thoại Hy Lạp hoặc La Mã. Chữ "Earth" có nguồn gốc từ tiếng Anh và tiếng Đức cổ, có ý nghĩa là... mặt đất.



SAO HỎA - MARS

Là vị thần chiến tranh của La Mã. Có lẽ nó được đặt tên như vậy do có màu đỏ rực!



Venus



Earth



Moon



Mars



SAO MỘC - JUPITER

Là chúa tể của các vị thần trong thần thoại La Mã. Cái tên này là một lựa chọn tốt cho sao Mộc, vì tính đến nay nó là hành tinh lớn nhất trong Hệ Mặt Trời.



Pluto

Neptune

Uranus

Saturn



Jupiter

Mars

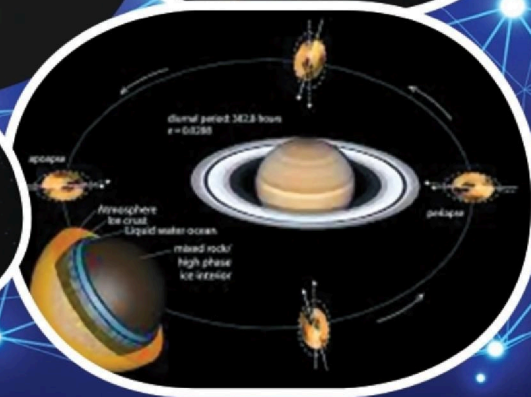
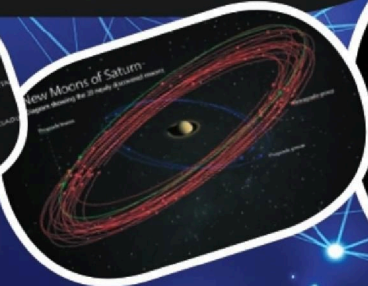
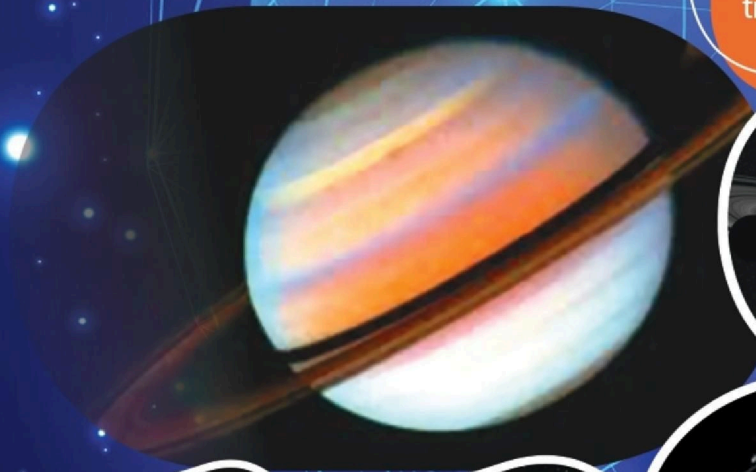
Earth

Venus

Mercury

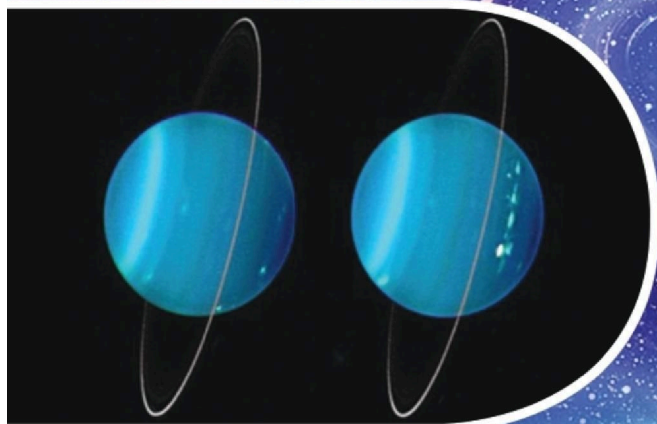
SAO THỎ - SATURN

Saturn là vị thần lo về nông nghiệp. Các nhà thiên văn học đã tìm thấy 20 Mặt Trăng mới quay quanh Sao Thổ, nâng tổng số Mặt Trăng của hành tinh này lên con số 82. Với phát hiện này, Sao Thổ đã “qua mặt” Sao Mộc (79 Mặt Trăng), trở thành hành tinh có nhiều Mặt Trăng nhất trong Hệ Mặt Trời.



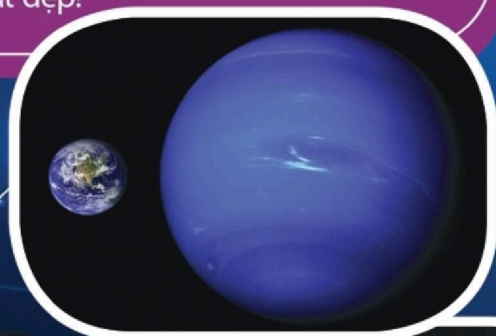
SAO THIÊN VƯƠNG - URANUS

Trong thần thoại Hy Lạp, sao Thiên Vương được coi là vị thần tối cao, xuất hiện sớm nhất.



SAO HẢI VƯƠNG - NEPTUNE

Là thần biển cả của La Mã. Cái tên thật hợp lý, vì hành tinh này có màu xanh dương rất đẹp!



SAO DIÊM VƯƠNG - PLUTO

Là vị vua của địa ngục theo thần thoại La Mã. Có lẽ hành tinh này được đặt tên đó vì nó cách xa Mặt Trời, trông lúc nào cũng tối tăm.

MẶT TRĂNG (MOON)

Cũng là một trường hợp đặc biệt nữa. Người ta cho rằng, từ "Moon" bắt nguồn từ tiếng Anh cổ, có gốc tiếng Đức, từ chữ "menon". Thế rồi, IAU quyết định dùng luôn từ "Moon" đó vì nó đã có từ lâu đời, thay vì đặt cho hành tinh này một cái tên mới "mỹ miều" như những hành tinh khác.



BẠN

CÓ

BIẾT

CHÚA SƠN LÂM

VÀ NHỮNG BÍ MẬT

Là biểu tượng của sức mạnh, chúa sơn lâm với tiếng gầm gây khiếp sợ cho nhiều loài xung quanh. Bạn đã đoán được chúa sơn lâm là loài động vật nào chưa? “Chuẩn, khỏi chỉnh”, đó chính là sư tử!

KHKP sẽ “bật mí” 12 điều bí mật về sư tử mà có thể bạn chưa từng biết tới nhé!



1. TÍNH BẦY ĐÀN

Sư tử là loài mèo độc đáo duy nhất sống theo đàn. Chúng sống cùng nhau theo đàn lớn với số lượng từ 15-40 con, trong đó có nhiều con đực trưởng thành, sư tử cái và các con của chúng. Bầy càng đông càng chứng tỏ sức mạnh và số lượng con đực càng nhiều càng giúp đảm bảo an toàn cho sư tử con.



2. ĐÁNH DẤU LÃNH THỔ:

Chỉ những con sư tử đực dũng mãnh, thông minh mới đủ khả năng sống sót và thống lĩnh của một bầy. Sư tử đực tuần tra lãnh thổ xung quanh bằng cách đánh dấu nước tiểu lên cây và đất đá. Khi có kẻ muốn xâm phạm lãnh thổ xuất hiện, chúng sẽ chiến đấu một cách quyết liệt. Do đó trong mỗi vùng lãnh thổ riêng biệt, sẽ có một con đầu đàn chỉ huy các cuộc chiến. Bên cạnh đó, sư tử cũng sử dụng tiếng gầm của mình như một tín hiệu cảnh báo khiến nhiều loài động vật khác phải khiếp sợ.

Vị trí đứng đầu của sư tử đực rất dễ bị lung lay bởi luôn có những con đực khác muốn "chiếm ngôi".



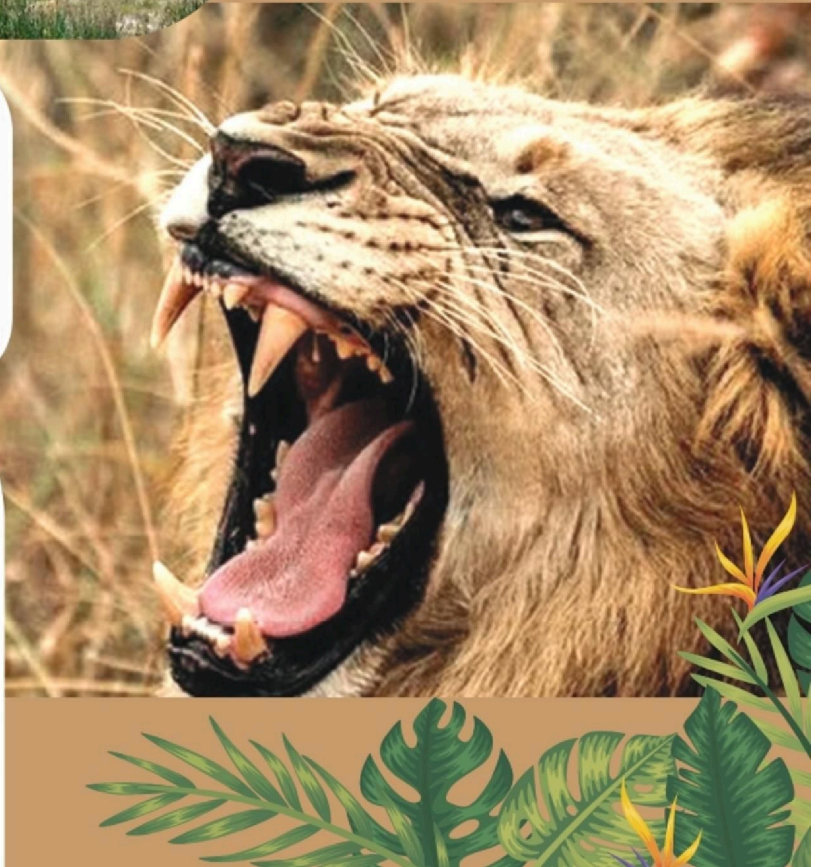
3. SỰ TỬ CÁI THỰC HIỆN HẦU HẾT CÁC CUỘC SĂN MỒI

Mỗi con sư tử cái trong đàn đều có những vai trò khác nhau trong đàn. Các sư tử cái hầu như sẽ “gánh vác” vai trò săn mồi. Chúng thường đi săn cùng nhau và dễ dàng thành công hơn với những con mồi to và nhanh như linh dương đầu bò, ngựa vằn, lợn rừng... Sau khi săn được những con mồi đó, thì “thủ lĩnh có bờm” lại được thưởng thức bữa tiệc đó đầu tiên, tiếp đó là những chú sư tử con và những con còn lại trong đàn. Những con đực có trách nhiệm bảo vệ bầy đàn và lãnh thổ trước bầy của đối thủ hay những kẻ săn mồi khác.



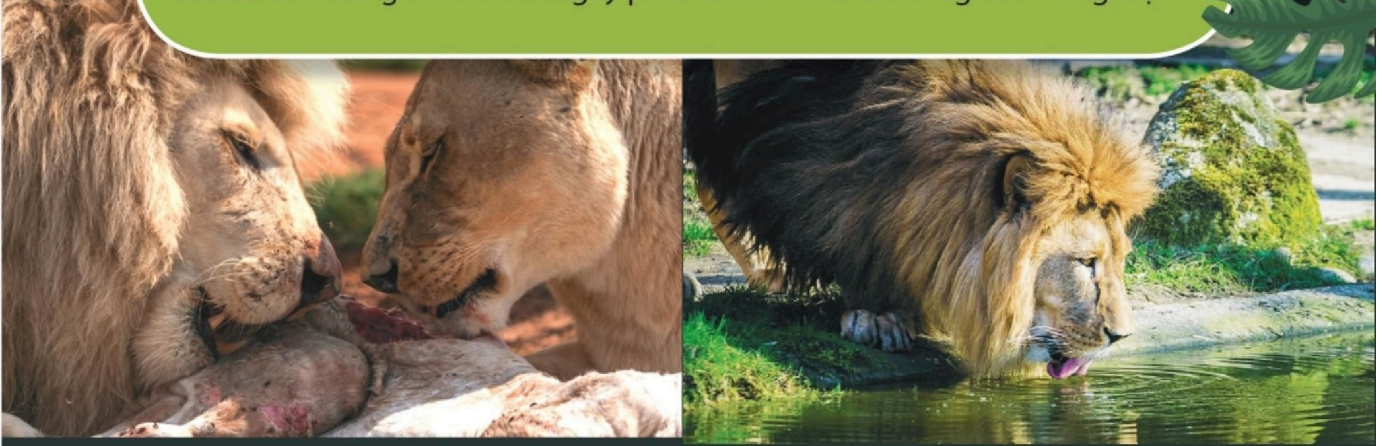
4. TIẾNG GẦM

Nổi tiếng là biểu tượng của sức mạnh, tiếng gầm của sư tử có thể làm “kinh hồn bạt vía” bất cứ loài vật nào. Tiếng gầm của chúng có thể vang xa tới 8km!



5. KHÔNG CẦN UỐNG NƯỚC HÀNG NGÀY, NHƯNG CHÚNG NHẤT ĐỊNH PHẢI ĂN

Sư tử là loài động vật có thể nhịn khát tới 4 ngày nhưng không thể nhịn đói. Sư tử trưởng thành mỗi ngày phải “oánh” chén từ 10 kg đến 15 kg thịt.



6. NHỮNG THỢ SĂN SIÊU ĐẲNG

Sư tử có nhiều đặc điểm thể chất “thiên phú” giúp nó trở thành một thợ săn siêu đẳng trong tự nhiên. Đây nhé, để bạn hiểu rõ hơn, KHKP sẽ đưa ra những minh chứng cho những “gã thợ săn siêu đẳng” này! Tầm nhìn của sư tử nhạy cảm với ánh sáng gấp sáu lần so với con người. Điều này mang lại lợi thế đáng kể khi chúng săn mồi vào ban đêm. Tiếp đó là bộ móng vuốt, nó có thể dễ dàng thu gọn, giương móng ra, cho phép kiểm soát chuẩn xác đến thời điểm cắn hạ gục con mồi. Và điều quan trọng nữa là bộ răng của thú ăn thịt. Hàm của sư tử có 30 chiếc răng, trong đó có 4 răng nanh và 4 răng hàm, sự sắp xếp này quá hoàn hảo cho việc cắn và xé thịt con mồi. Bên cạnh đó, chúng có khả năng tăng tốc độ trong thời gian rất ngắn lên đến 80 km/h. Sư tử có bàn chân to, nhờ vào cấu tạo của chân giúp cho chúng có thể nhảy xa tới 10m. Quả là không hổ danh là “Vua sư tử” các bạn nhỉ?!!



7. SỐNG LÂU HƠN TRONG MÔI TRƯỜNG NUÔI NHỐT

Trong tự nhiên, tuổi thọ trung bình của sư tử là 12-16 năm. Còn trong tình trạng nuôi nhốt, sư tử có thể sống đến 25 năm.



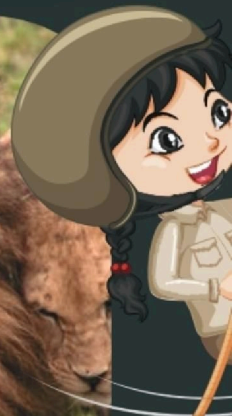
8. LÀ LOÀI MÈO LỚN THỨ HAI TRÊN THẾ GIỚI

Sau hổ, sư tử là loài mèo lớn thứ hai trên thế giới. Sư tử đực trung bình nặng khoảng 180 kg, trong khi sư tử cái trung bình nặng khoảng 130 kg. Con sư tử nặng nhất từng được ghi nhận có trọng lượng cơ thể lên tới 375 kg.



9. CHIẾC BÒM TIẾT LỘ TUỔI

Một thước đo về tuổi của sư tử đực đó chính là màu tối của lông bờm. Sư tử đực càng nhiều tuổi, bờm của nó càng có màu tối.



10. MÔI TRƯỜNG SỐNG

Được biết đến với cái tên “Vua của rừng rậm”, tuy nhiên, sư tử không thực sự sống trong rừng rậm. Thay vào đó, môi trường sống chính của chúng là đồng cỏ và đồng bằng Châu Phi.



11. GIAO TIẾP BẰNG NHIỀU CÁCH

Ngoài tiếng gầm đặc trưng, sư tử giao tiếp với nhau theo những cách giống như những con mèo hay làm: thông qua tiếng kêu. Bên cạnh đó, sư tử cũng dụi đầu vào nhau như một hành động gắn kết và truyền bá “mùi hương gia đình”. Mùi hương này cho phép những con sư tử nhận biết các thành viên trong bầy khi xảy ra tranh chấp với đối thủ.



12. MỐI ĐE DỌA:

Mặc dù “Vua sư tử” là loài động vật chiếm mọi ưu thế trong thế giới tự nhiên nhưng chúng vẫn có những kẻ thù như: trâu rừng châu Phi, hươu cao cổ, hổ, linh cẩu. Và mối đe dọa nghiêm trọng nhất đối với chúng chính là con người.



KHKP

Khoa học
KHÁM PHÁ

23

CÙNG

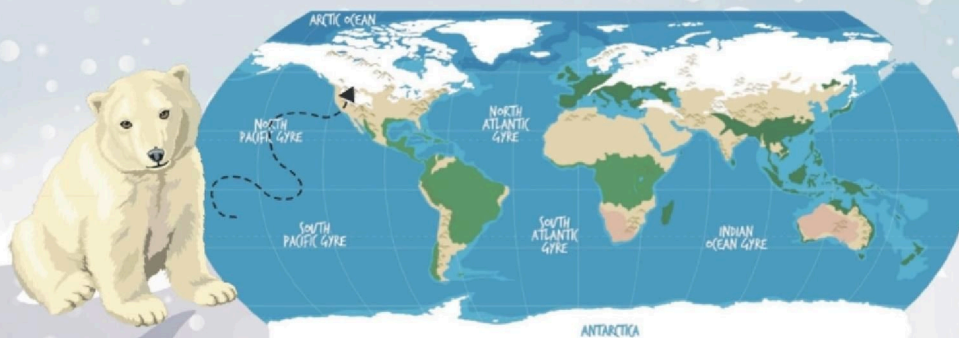
BẠN

KHÁM

PHÁ

GẤU BẮC CỰC

và những tảng băng tan



Băng biển rất cần thiết đối với gấu Bắc cực, nhưng Bắc cực hiện đang mất 11,5% lượng băng biển mỗi thập kỷ khi khí hậu ấm lên.



SỐ LIỆU THỐNG KÊ VỀ GẤU BẮC CỰC

- Kích thước gấu Bắc cực trưởng thành



Chiều dài: 2,4 mét - 3 mét
Cân nặng: 400 kg - 600 kg



Chiều dài: 1,8 mét - 2,4 mét
Cân nặng: 150 kg - 249 kg

- Khi chạy, tốc độ của gấu Bắc cực có thể lên đến **40 km/h**.
- Bàn chân rộng tới **30 cm**.
- Mắt gồm có **3 mí**, mí thứ ba giúp bảo vệ mắt khỏi tuyết
- Lớp mỡ phía dưới da dày tới **10cm** giúp chúng giữ ấm.
- Lưỡi có màu hồng với những đốm đen nên trông giống màu **xanh** hoặc **tím**.
- Gấu con thường ở với mẹ cho đến khi chúng được **2 tuổi rưỡi**.



MÓN ĂN ƯA THÍCH CỦA GẤU BẮC CỰC



Trung bình mỗi con gấu Bắc cực ăn 2 kg mỡ mỗi ngày để tồn tại.

MỐI ĐE DỌA SINH THÁI ĐỐI VỚI GẤU BẮC CỰC



Gấu Bắc cực bơi rất giỏi, nhưng lại không đủ nhanh để bắt hải cẩu dưới nước. Thay vào đó, chúng phục kích trên các tảng băng và tấn công hải cẩu từ trên cao. Tuy nhiên, khi băng tan dần, chiến lược này trở nên kém hiệu quả hơn.

Tại sao gấu Bắc cực không sống ở Nam cực? Nam cực sở hữu lượng băng biển lớn và nguồn thức ăn dồi dào, nhưng gấu Bắc cực không có con đường nào để di chuyển tới đó. Trong lịch sử tiến hóa của gấu Bắc cực, hải cẩu Bắc và Nam chưa từng được nối với nhau bằng băng hay đất.



ĐỀ THI TRẠNG NGUYÊN TIẾNG ANH TOÀN QUỐC NĂM 2023

KHỐI 2 & 3 - KHỐI 4 & 5

Grade 2&3:

TEST 3

Exercise 1: Look, read and number the sentences.



- | | |
|--|--|
| ☐ I'm wearing a T – shirt and shorts. | ☐ I'm wearing a skirt and a scarf. |
| ☐ I'm wearing a raincoat and boots. | ☐ I'm wearing a dress and a hat. |
| ☐ I'm wearing a sweater and trousers. | ☐ I'm wearing a sweater, a hat and boots. |
| ☐ I'm wearing a jacket and pants. | ☐ I'm wearing a scarf and mittens. |
| ☐ I'm wearing a long coat and shoes. | ☐ I'm wearing a T- shirt, shorts and a cap. |

Exercise 2: Read the passages below.

A. Color the pictures.

This is Kiran. He is a footballer. He's wearing red shorts. His T – shirt is blue. Look at his gloves! They are yellow. He has grey socks and green shoes.



This is Miss Honey. She is a teacher. She's wearing black jacket. Her skirt is pink. Her shoes are orange.



This is Ron. He is a student. He's wearing a blue shirt. He has purple trousers. His shoes are brown. He's reading a book.

B. Write T (True) or F (False).

1. Kiran is a student. _____
2. Miss Honey is wearing a pink skirt. _____
3. Ron is wearing green shoes. _____
4. Kiran has yellow gloves. _____
5. Ron is playing football. _____
6. Miss Honey has a black jacket. _____

C. Answer the questions.

1. What is Kiran wearing?

- He's wearing red _____, a blue _____ and yellow _____.

2. What is Miss Honey wearing?

- She's wearing a black _____, a pink _____ and orange _____.

3. What is Ron wearing?

- He's wearing a blue _____, purple _____ and brown _____.

Các đề test của chương trình Festival Trạng Nguyên Tiếng Anh toàn quốc năm 2023 được các giảng viên trường Đại học Ngoại ngữ (Đại học Quốc gia Hà Nội) biên soạn và được sự thẩm định của Ban Quản lý Đề án Ngoại ngữ Quốc gia (Bộ Giáo dục và Đào tạo).



ĐỀ THI TRẠNG NGUYÊN TIẾNG ANH TOÀN QUỐC NĂM 2023

KHỐI 2 & 3 - KHỐI 4 & 5

Grade 4&5:

TEST 3

Exercise 1: Match.

1. Mid – Autumn Festival

•

•



2. Lunar New Year

•

•



3. Hung Pagoda Festival

•

•



4. Hue Festival

•

•



5. Hung King Temple Festival

•

•



6. Lim Festival

•

•



Exercise 2: Complete the sentences with the given words.

prayed
mooncakes

Lim Festival
lucky money

decorate the house
Hung King Temple Festival

1. We always clean and _____ before Tet holiday.
2. _____ is a traditional festival in Bac Ninh Province.
3. They ate a lot of _____ last Mid – Autumn Festivals.
4. My mom _____ for health and happiness at Huong Pagoda last year.
5. During the _____, there are lots of joyful activities such as traditional games and lion dancing.
6. Children often get _____ in red envelopes at Lunar New Year.

Exercise 3: Read and circle the correct answers.



When I grow up, I want to be a TV reporter because I love meeting new people every day. My friends say that I am good at talking to people and writing. Where would I like to work?
Nick I'd like to work at CNN Center in Atlanta.



When I grow up, I want to be a vet. I love animals and I hate to see them hurt or sick. My friends say that I am good at looking after pets. Where would I like to work? I'd like to work at my own animal clinic.
Jane

1. What does Jane want to be when she grows up?
A. reporter B. vet C. teacher
2. What is Nick good at?
A. talking and writing B. looking after pets
C. dancing
3. Where would Jane like to work?
A. at a school B. at a hospital
C. at her own clinic
4. Why does Nick want to be a reporter?
A. Because he loves looking after people.
B. Because he loves meeting new people every day.
C. Because he loves CNN Center.

**PHIẾU ĐĂNG KÝ DỰ THI
FESTIVAL TRẠNG NGUYÊN TIẾNG ANH 2023**

Họ và tên: Tuổi:

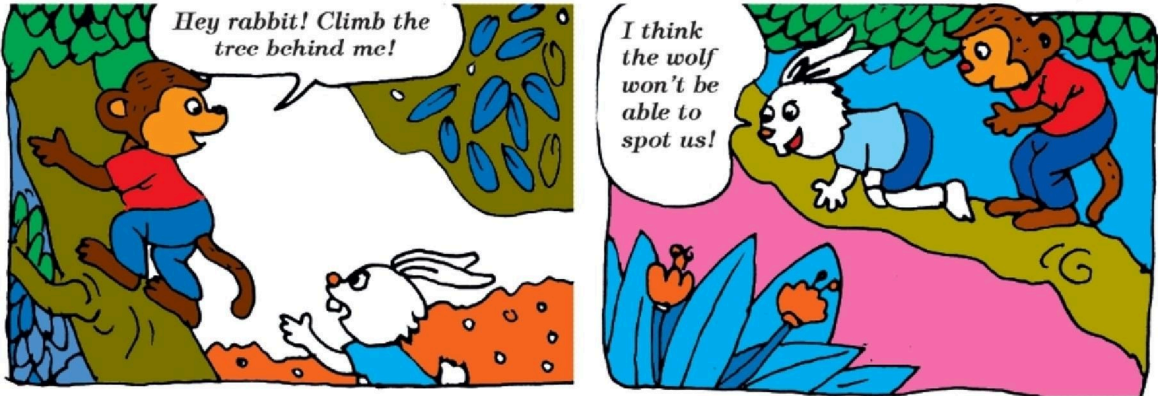
Lớp: Trường (quận, huyện, TP, tỉnh):

Địa chỉ gia đình (quận, huyện, TP, tỉnh):

Mã số dự thi: Điện thoại liên hệ:

Các đề test của chương trình Festival Trạng Nguyên Tiếng Anh toàn quốc năm 2023 được các giảng viên trường Đại học Ngoại ngữ (Đại học Quốc gia Hà Nội) biên soạn và được sự thẩm định của Ban Quản lý Đề án Ngoại ngữ Quốc gia (Bộ Giáo dục và Đào tạo).





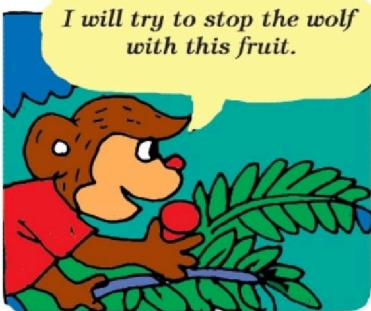
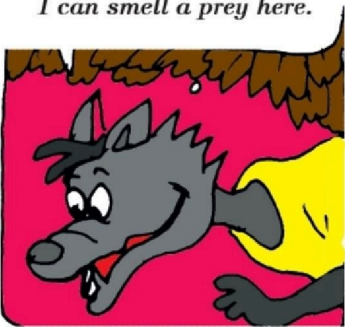
The wolf comes there,



There is a lying water bottle.
Here, I am sure that
someone is hiding here.



I can smell a prey here.



Jumpy monkey hits the wolf
with the fruit.

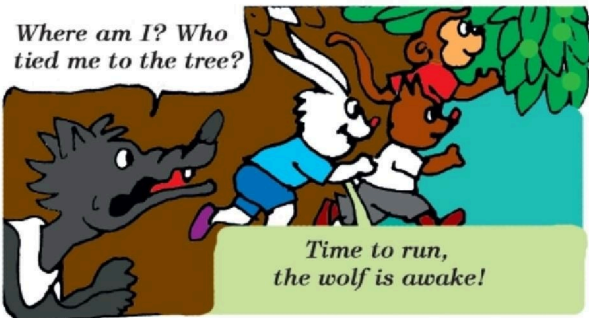


The wolf is unconscious.
Come on, let's tie him to this tree,
later we can sprinkle some water on his face.



The wolf regains his consciousness.

Where am I? Who
tied me to the tree?



Time to run,
the wolf is awake!

CÙNG CHƠI

ĐUỠY LÁ



START

Mau lấy xúc xắc ra và rủ bạn bè cùng tham gia vào trò chơi bàn cờ (board game) siêu thú vị này thôi các bạn ơi! Cùng nhìn nhân vật đoán tên phim xem ai là "mọt phim" chính hiệu nhé!



Nhân vật trong phim gì?



Quay lại ô 20

Quay lại ô 18

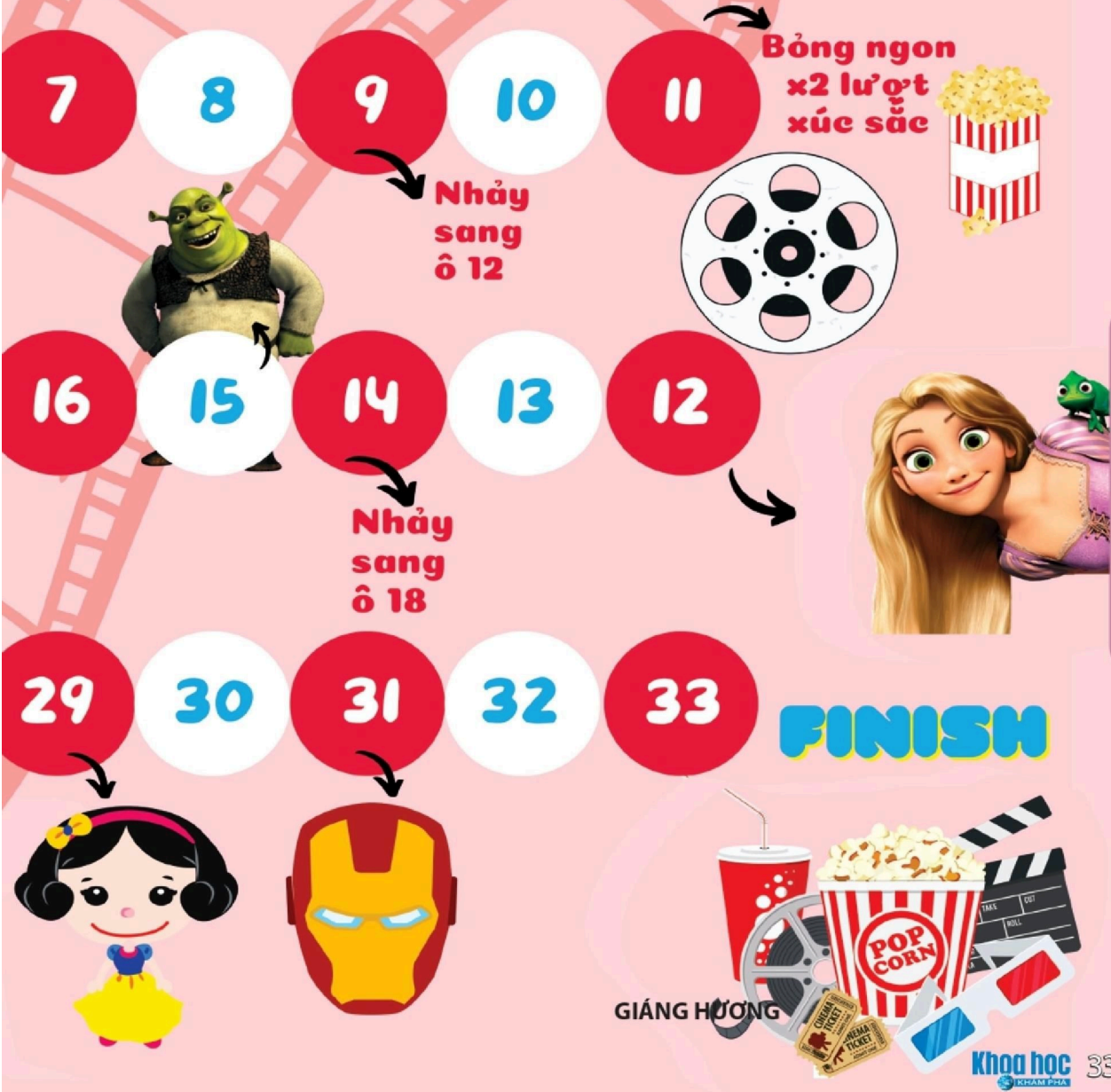
Mất lượt



32 **Khoa học**
KHÁM PHÁ

PHIM GÌ?

Chuẩn bị:
1-2 viên xúc sắc hoặc xúc súc có màu sắc để chơi.



GIẢNG HƯỚNG

Ô

CHỮ

TIẾNG

ANH



1

2

3

4

P

O

5

F

T

6

P



TET HOLIDAY

Không khí Tết đã ngập tràn khắp muôn nơi, kì này KHKP mang đến ô chữ tiếng Anh về chủ đề NGÀY TẾT. Các bạn hãy mau mau giải các ô chữ ở hai trang này và gửi bài về Tòa soạn để nhận nhiều phần quà tuyệt vời nhé!



Word search grid:

C	F	J	K	U	M	Q	U	A	T	J	P
A	I	L	P	N	P	U	L	W	O	A	I
T	R	U	P	P	W	A	Y	E	P	V	Y
U	E	C	O	E	C	E	I	A	K	Y	T
C	C	K	A	A	J	C	Y	N	N	O	T
K	R	Y	S	R	H	A	E	E	S	T	E
E	A	K	O	K	G	E	K	L	W	O	K
Y	C	A	D	L	F	A	N	T	A	S	Y
F	K	Y	R	E	T	N	E	T	S	L	S
J	E	L	L	I	E	D	M	E	A	T	I
M	R	O	V	X	X	K	I	T	E	L	G
O	S	V	X	M	O	J	E	L	L	Q	V
N	E	F	Z	Q	I	E	L	F	I	Z	D
E	L	U	C	K	Y	M	O	N	E	Y	C
Y	D	R	A	G	O	N	D	A	N	C	E

Words to find:

- PAPAYA
- LUCKY MONEY
- FIRECRACKERS
- JELLIED MEAT
- DRAGON DANCE
- CAT

GIÁNG HƯƠNG

**Địa chỉ nhận bài
tham dự "TET HOLIDAY":
Báo Khoa học khám phá
tập Đặc biệt,
số 5 Hòa Mã, Hai Bà
Trưng, Hà Nội.**

Tham dự trò chơi "TET HOLIDAY"

Họ và tên: Tuổi:

Lớp: Trường (quận, huyện, TP, tỉnh):

Địa chỉ (NR) (ghi rõ xã, huyện, tỉnh):

Điện thoại (NR):

“HACK NÃO” ĐỂ RINH QUÀ TỎ!

Kì này, KHKP mang đến một trò chơi “siêu hack não” nhưng bù lại, bạn sẽ được nhận quà khủng đó à nha!

Chặng thứ nhất: Mỗi chi tiết nhỏ dưới đây tương ứng với vị trí nào trong bức tranh? Bạn hãy nhanh mắt tìm ra nhé!



1



2



3



4



5



6



7



8

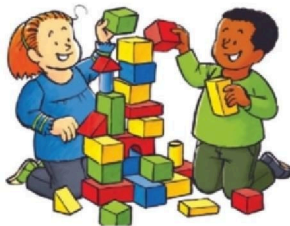
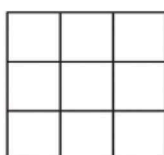
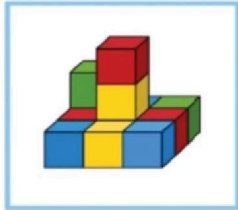
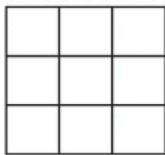
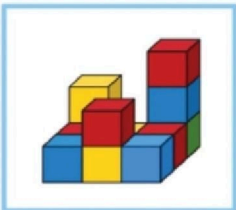
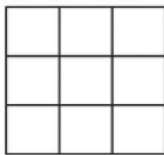
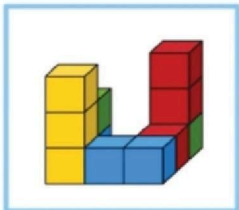
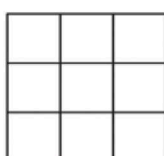
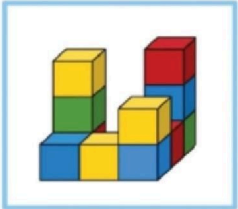
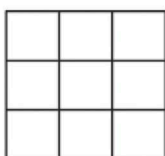
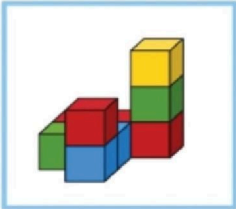
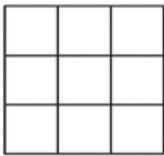
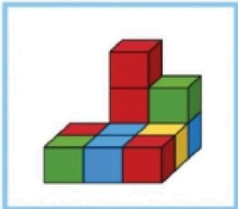


9

Chặng thứ 2: Chà chà, trò chơi đuổi hình bắt chữ này cũng “khoai” ra phết đó nha!



Chặng thứ ba: Nào, hãy cùng tưởng tượng, bạn đang nhìn từ trên xuống. OK! Giờ, bạn hãy tô màu sao cho đúng vị trí vào ô cho sẵn phía dưới nhé.



Chặng thứ tư: Cũng là chặng cuối cùng để bạn nhận những món quà thú vị của KHKP rồi đây! Điền số thích hợp vào ô trống để có được các phép tính đúng. Hãy thử sức đi nào!

5

+

=

9

+

÷

18

2

20

4

=

=

2

x

7

=

4

+

=

27

3

=

9

x

=

0

30

-

=

10

÷

-

=

=

=

-

3

+

15

=

x

=

5

÷

3

=



GIÁNG HƯỚNG

Địa chỉ nhận bài tham dự
""HACK"" NÃO": Báo Khoa
học khám phá tập Đặc biệt,
số 5 Hòa Mã, Hai Bà Trưng,
Hà Nội.

Tham dự trò chơi ""HACK"" NÃO"

Họ và tên:..... Tuổi:.....
Lớp:..... Trường (quận, huyện, TP, tỉnh):.....
Địa chỉ (NR) (ghi rõ xã, huyện, tỉnh) :.....
Điện thoại (NR):.....

TRUYỆN TRANH

BA ĐIỀU ƯỚC

Lời: THU THỦY
Tranh: NAM PHONG

















GÓC

CHIA

SẺ



GIÚP CHA MẸ LẮNG NGHE TRẺ TỐT HƠN

Các bậc phụ huynh luôn muốn các con phải nghe những lời nói của mình, nhưng đôi khi, chúng ta quên mất rằng chính chúng ta cũng nên lắng nghe con trẻ nói để hiểu và chia sẻ với các con hơn. KHKP xin "mách" 5 kỹ năng giúp phụ huynh lắng nghe trẻ tốt hơn nhé!

1. Hào hứng và tập trung khi trẻ nói:

Luôn vui vẻ trả lời những câu hỏi của trẻ. Hãy tạm dừng sử dụng điện thoại và những việc khác để tập trung lắng nghe câu chuyện của trẻ. Thường xuyên giao tiếp mắt cũng là cách cho thấy bạn đang lắng nghe và chú ý vào những gì trẻ nói.





2. Khuyến khích trẻ trò chuyện:

Đôi khi chúng ta sẽ là người “bắt chuyện” trước. Bạn có thể bắt đầu bằng: “Hôm nay con ở trường thế nào?”. Trẻ sẽ thường chia sẻ ý kiến hoặc cảm xúc của mình khi thấy người khác coi những điều đó là quan trọng và được quan tâm.

3. Lắng nghe một cách chân thành:

Kiên nhẫn và chân thành lắng nghe trẻ. Đôi khi trẻ sẽ gặp khó khăn trong việc tìm từ phù hợp để diễn tả những gì trẻ muốn chia sẻ.

4. Không cắt ngang khi trẻ đang nói:

Việc cắt ngang khi trẻ đang nói có thể khiến trẻ cảm thấy câu chuyện và việc trẻ chia sẻ không còn được quan tâm, chú ý. Một số cha mẹ có thể cắt ngang khi trẻ nói điều gì đó không đúng, nhưng hãy tôn trọng và lắng nghe hết những gì trẻ nói nhé!

5. “Lắng nghe” những thông điệp “không được thể hiện bằng lời nói”:

Chú ý đến câu chuyện và cả những thông điệp “không lời” đi kèm như tông giọng, biểu cảm khuôn mặt, cử chỉ điệu bộ của trẻ khi trò chuyện. Đó cũng là cách giúp bạn hiểu những gì trẻ đang chia sẻ và cảm xúc của trẻ nhiều hơn.

Chúc các phụ huynh thành công. Hãy lắng nghe trẻ em nói.

TS. Tâm lý học TRẦN THÀNH NAM

XÁCH

BALO

LÊN

VÀ

ĐI

Loại hoa mang tên

“TỔ DÀY”

Mùa hoa đào nở đường như xua tan giá rét của ngày Đông, báo hiệu thời gian đồng bào Mông ở Điện Biên chuẩn bị đón Tết cổ truyền và vui hội Xuân.

50 **Khoa học**
KHÁM PHÁ



Đồng bào người Mông ở Điện Biên thường gọi hoa đào rừng là tơ dày hay còn có tên khác là mai anh đào. Những ngày cuối mùa Đông, đầu mùa Xuân, tơ dày bắt đầu bung nở thành chùm, cành hoa rủ, sà xuống dưới thấp tạo nên vẻ đẹp rất riêng, mềm mại, dịu dàng. Khi nở, hoa có năm cánh hồng với nhụy dài đỏ rực rỡ khoe sắc.

Đào rừng Điện biên không chỉ gợi đến vẻ đẹp nguyên sơ của núi rừng Tây Bắc mà còn có ý nghĩa tượng trưng cho sức sống mãnh liệt, vượt qua khó khăn của đồng bào nơi đây.

Mùa Xuân, cây đâm chồi và nảy lộc, bung hoa làm cho cả vùng núi hiểm trở được khoác lên mình màu áo mới. Hoa tơ dày nở báo hiệu những điều tốt đẹp, may mắn đến từng nhà, từng người.



KHKP



KHÉO TAY

MÓN KHAI VỊ! NGỌT NGÀO NGÀY TẾT

Để tránh bị “ngấy” các món ăn trong ngày Tết, bạn hãy trở tài vào bếp với gia đình món ăn siêu nhanh, siêu gọn đó là salad Nga!



Bạn biết không, món salad Nga là món nổi tiếng của ẩm thực Nga, được làm từ các loại rau củ tươi, chế biến theo phong cách Nga, mang đến hương vị độc đáo khi thưởng thức. Chúng mình cùng bắt tay vào làm thôi nào!

52 **Khoa học**
KHÁM PHÁ

BẠN CẦN CÓ:

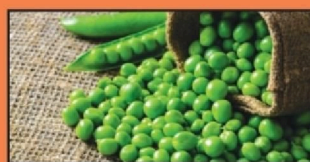
Giò nạc: 500 gr (bạn có thể dùng thêm thịt nguội, xúc xích)



Cà rốt: 2 củ
Khoai tây: 2 củ



Dưa chuột ngâm chua: 4 quả



Đậu Hà Lan: 100gr



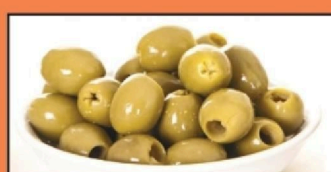
Ngô ngọt: 50gr



Lê hoặc táo: 1 quả



Trứng gà: 4 quả



Quả oliu: 5 quả (bổ làm đôi)



Sốt Mayonnaise

CÁCH LÀM:**Bước 1:**

- Khoai tây và cà rốt rửa thật sạch, sau đó đem gọt vỏ rồi cho vào nồi luộc chín trong khoảng 15-20 phút.
- Luộc đến khi khoai tây và cà rốt vừa chín tới. Làm tương tự với đậu hà lan và ngô ngọt; trứng gà cũng đem luộc chín.

Bước 2:

- Sau khi luộc chín, đem khoai tây, cà rốt hạt lựu nhỏ vuông. Trứng gà bóc vỏ thành cắt miếng vuông, để lại nửa quả dùng trang trí.
- Dưa chuột, giò (thịt nguội, xúc xích) cũng thái hạt lựu như cà rốt, khoai tây.
- Lê (táo) gọt vỏ, cắt miếng vuông nhỏ rồi cho vào tô nước lạnh ngâm khoảng 15 phút để miếng táo (lê) giòn.



**Bước 3:**

- Cho khoai tây, cà rốt, trứng gà, dưa chuột, giò (thịt nguội, xúc xích), ngô ngọt, đậu Hà Lan, táo (lê) vào chung trong một tô lớn, sau đó trộn đều.
- Đến khi ăn, cho thêm sốt mayonnaise vào trộn đều thêm 1 lần nữa cho các nguyên liệu quyện vào nhau. Trang trí một ít rau mùi, trứng gà cắt miếng và quả oliu lên trên.



Chỉ vài bước đơn giản, bạn đã có món salad Nga hấp dẫn, ngon miệng làm món khai vị cho bữa cơm gia đình rồi đó. Chú ý, để đảm bảo an toàn khi bạn thực hiện món ăn, bạn hãy làm dưới sự giám sát của người lớn nhé! Chúc bạn thành công!



TINH MẮT

Bạn hãy tìm ra 9 điểm khác nhau trong hai bức tranh này nhé!



